

telde het bedrijf aan de eigen beloning. Nu worden de doelen om een bonus te krijgen verlaagd. Alleen met de steun van bevriende groot-aandeelhouders Heineken Holding en Femsa wisten commissarissen de stemrondes te overleven.

Opeens blijkt ING 2 miljard euro minder waard dan gedacht. Dat bedrag moet het concern naar nu blijkt afboeken op de verkoop van een Amerikaanse verzekeringsdochter. In de jaarverslagen is nergens terug te vinden dat dit onderdeel voor een te hoog bedrag in de boeken stond. Accountant Ernst & Young liet tijdens de vergadering met beleggers weten dat de cijfers volgens de regels waren gerapporteerd. Meer konden beleggers volgens hem niet verwachten.

De olifant in de zaal tijdens de ING-bijeenkomst was de aanstaande afsplitsing en beursgang van dochter Nationale Nederlanden. Wanneer en hoe dat gaat gebeuren blijft onduidelijk: ING-bestuurders wilden en konden geen duidelijkheid bieden.

Volgens topman Frans van Houten gaat het niet goed, maar ook niet slecht met Philips. Veel kopwind ondervindt het elektronicaconcern door budgetbeperkingen in de zorg, vooral in de Verenigde Staten.

Ook de sterke euro en het ineenstorten in 2013 van belangrijke valuta's in opkomende markten brengen Philips wat schade toe. DSM, Unilever en AkzoNobel gingen ook al gebukt onder zwakkere munten in hun handelsgebieden.

Financieel directeur Ron Wira-hadiraksa ziet echter een stabilisa-

tie. Voor de tweede helft van 2014 ziet hij een gelijkblijvende situatie.

Bij SBM Offshore is het vooral een corruptieaffaire die beleggers bezighoudt. Het bedrijf wacht een boete voor betaalde steekpenningen in Afrika een paar jaar geleden.

Hoe hoog deze boete uitvalt, konden bestuurders niet vertellen op de jaarlijkse vergadering. Zij hopen een schikking te bereiken. Intussen probeert de bouwer van olieplatformen de wereld te overtuigen dat er nu transparant en schoon zaken wordt gedaan. De man die symbool moet staan is bestuursvoorzitter Bruno Chabas. Als dank krijgt hij een aangepast, stevig beloningspakket.

TomTom heeft afgelopen jaren de omzet stevig zien teruglopen.

Gaat de navigatieproducent kwijnend ten onder of vindt het bedrijf een nieuw verdienmodel? Dat had de centrale vraag moeten zijn tijdens de recente vergadering met aandeelhouders.

Maar het ging uiteindelijk vooral (ook) over beloningen. Bestuurders krijgen onvoorwaardelijke opties, zonder dat daar doelstellingen aan gekoppeld zijn. Zij mogen deze effecten, maximaal een basissalaris, wel pas over drie jaar verzilveren. Of TomTom dan nog een zelfstandig bedrijf is, wilden beleggers weten. Al tijden gaan geruchten over een overname. "Geen commentaar", zeiden de bestuurders die wel beloofden dat volgende jaar gesproken wordt over mogelijke betaling van dividend. Het zou een primeur zijn voor TomTom.

CODE VOOR DE CODE?

door Jan Maarten Slagter

n betrekkelijke stilte is de derde Monitoring Commissie Corporate Governance van start gegaan. Hoogleraar corporate governance Jaap van Manen is de opvolger van Jos Streppel en Jean Frijns. Zij stapten in de voetsporen van Morris Tabaksblat die in 2003 de eerste corporategovernancecode vastlegde.

Van Manen c.s. gaan doen wat je van een monitoringcommissie mag verwachten: inventariseren of en hoe de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen zich aan de code houden. Dat is een belangrijke taak: niet alleen omdat controle scherp houdt, ook omdat de jaarlijkse cyclus het thema corporate governance periodiek agendeert. Dit zorgt ervoor dat de code niet versteent tot een dode letter.

In dat kader past ook de tweede opdracht die de commissie zichzelf stelt. In het werkprogramma voor dit jaar dat Van Manen onlangs publiceerde, is ook opgenomen "het signaleren van leemtes of onduidelijkheden in de code" en "zich op de hoogte stellen van nationale en internationale ontwikkelingen en gebruiken op het terrein van corporate governance". Nadat Frijns in 2008 een update van de code-Tabaksblat presenteerde, maakt Van Manen zich klaar voor versie 3.0.

Dat kan natuurlijk geen kwaad. Wat we goed ondernemingsbestuur vinden, is constant in beweging. Een aantal codebepalingen is inmiddels in de wet opgenomen – die hoeven dus niet meer in de code. En er zijn inderdaad wel wat lacunes aan te wijzen. De VEB heeft er in een brief aan de nieuwe commissie al een aantal aangewezen: bijvoorbeeld inzake de communicatie over de ondernemingsstrategie.

Aan de slag dus. Maar wacht eens even: de commissie gaat eerst nog "werkprincipes" vaststellen, die "de richting van de werkzaamheden van de commissie bepalen". Dat is merkwaardig – je zou zeggen dat de code die richting al bepaalt. Wat is de status van deze werkprincipes? Een code voor de monitoring van de code?

Zorgwekkend is het enige voorbeeld van zo'n werkprincipe dat het werkprogramma noemt: "De aantrekkelijkheid van Nederland als vestigingsland is belangrijk". Welke rol zou dit VNO/NCW-geloofsartikel bij de monitoring van de naleving van de code moeten spelen? Corporate governance gaat met name over de manier waarop de onderneming zich verhoudt tot haar kapitaalverschaffers. Wanneer het bedrijfsbestuur op verantwoorde wijze is ingericht, zou dat Nederland primair als *investeringsbestemming* ten goede moeten komen. Natuurlijk draagt dat indirect ook bij aan de aantrekkelijkheid als vestigingsland – maar dat is vermoedelijk niet wat hier wordt bedoeld. Als je het ondernemingen vraagt, dan kiezen ze doorgaans voor minder transparantie en minder last van aandeelhouders. Als dat het leidende principe wordt bij de monitoring, is de code binnen de kortste keren irrelevant.